

K21.010

De Codecommissie (Kamer I) heeft het navolgende overwogen en beslist naar aanleiding van de klacht in kort geding (CGR nummer: K21010) op de voet van artikel 11 van het Reglement voor de Codecommissie van:

GlaxoWellcome B.V.

gevestigd te Zeist,
verder te noemen: GlaxoWellcome

met betrekking tot een uiting van geneesmiddelenreclame van:

AstraZeneca B.V.,

gevestigd te Zoetermeer,
verder te noemen: AstraZeneca

voor:

Oxis ® en Symbicort ®

De Codecommissie CGR heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift met producties van mr L. Oosting, advocaat te Amsterdam namens GlaxoWellcome d.d 2 mei 2001;
- de brief met producties van mw. mr E.J. Morée, advocaat te Den Haag namens AstraZeneca d.d. 8 mei 2001;
- de pleitnota's met bijlagen van beide partijen.

De Codecommissie CGR heeft de klacht behandeld in kort geding ter zitting van 11 mei 2001. Ter zitting werd GlaxoWellcome vertegenwoordigd door de heren H. van Wijngaarden, P. van Wingerden en mw. C. Michielsen bijgestaan door mr L. Oosting en mr O.P. Swens advocaten te Amsterdam; namens AstraZeneca was aanwezig mw J.G.M. Eggermont, de heren E. Jap Tjoen San en R. de Groot, bijgestaan door mw. mr E.J. Morée en mr J.P. Hustinx advocaten te Den Haag. Ter zitting hebben partijen hun standpunten toegelicht en vragen van de Codecommissie beantwoord. Daarbij zijn de pleitnota's met bijlagen overgelegd.

A. De vaststaande feiten:

Voor de beslissing in deze zaak kan van de volgende –tussen partijen niet omstreden- feiten worden uitgegaan. Zowel GlaxoWellcome als AstraZeneca zijn ondernemingen die zich bezighouden met de productie, verhandeling en distributie van geneesmiddelen. Beide brengen een aantal geneesmiddelen op de markt voor de behandeling van astma. Er zijn twee soorten astma-medicijnen: ontstekingsremmers en luchtwegverwijders. Deze laatste kunnen worden onderverdeeld in langwerkende en kortwerkende luchtwegverwijders.

GlaxoWellcome brengt onder meer het geneesmiddel Seretide (salmeterol en fluticason) op de markt dat is geregistreerd voor de onderhoudsbehandeling van astma, wanneer het gebruik van een combinatie (bronchusverwijder en inhalatiecorticosteroid) geschikt wordt geacht. Daarnaast brengt GlaxoWellcome het geneesmiddel Serevent (salmeterol) op de markt dat is geregistreerd en wordt toegepast voor bronchiaal astma dat onvoldoende reageert op de behandeling met inhalatiesteroïden. Dit produkt is niet geschikt voor behandeling van een acute benauwde aanval. Tevens brengt GlaxoWellcome het geneesmiddel Ventolin op de markt dat is geregistreerd en wordt toegepast voor het bestrijden van bronchospasmen bij bronchiaal astma, chronische bronchitis en emfyseem. AstraZeneca brengt Pulmicort (budesonide), een ontstekingsremmer op de markt, dat is geïndiceerd voor astma bronchiale. Pulmicort is een zogenaamd inhalatiecorticosteroid, dat dagelijks moet worden gebruikt als onderhoudsbehandeling. Treden niettemin nog klachten op, dan wordt daarbovenop een luchtwegverwijder voorgeschreven. Daarnaast heeft AstraZeneca het geneesmiddel Oxis (formoterol) op de markt. Dit is een luchtwegverwijder, geregistreerd voor de verlichting van symptomen van bronchiaal astma, indien de behandeling met inhalatiecorticosteroiden onvoldoende effect heeft. Zonodig mogen extra inhalaties worden genomen om klachten te verlichten. Het is geen alternatief voor een kortwerkend beta-2 mimeticum in geval van een acute aanval. AstraZeneca brengt als kortwerkende luchtwegverwijders respectievelijk Bricanyl en Salbutamol Turbuhaler op de markt. Daarnaast brengt AstraZeneca sinds 1 mei j.l. het geneesmiddel Symbicort op de markt, dit is een combinatiepreparaat. Symbicort (budesonide en formoterol) is geregistreerd voor de onderhoudsbehandeling van astma, wanneer het gebruik van een combinatie van een inhalatiecorticosteroid met een langwerkend beta-2 mimeticum (luchtwegverwijder) geschikt wordt geacht. Dit betreft patiënten wier astma niet adequaat onder controle is met een inhalatie corticosteroid en “zonodig” een kortwerkend beta-2 mimeticum moeten gebruiken of patiënten wier klachten al adequaat onder controle zijn met een inhalatie corticosteroid en een langwerkend beta-2 mimeticum.

B. De klacht en het verzoek:

GlaxoWellcome heeft recentelijk moeten constateren dat AstraZeneca onjuiste, onvolledige en/of misleidende reclamemedelingen openbaar maakt terzake Oxis, hierbij wordt onder meer bedoeld op:

- de in medische tijdschriften gepubliceerde advertenties, onder meer onder de titel “één luchtwegverwijder + zo nodig”;
- uitingen op de AstraZeneca website www.familiemolenaar.nl;
- uitingen op de website www.az-Air.com, die met een hyperlink toegankelijk is gemaakt vanaf het publieksgedeelte van de website www.astrazeneca.nl.

Daarnaast heeft GlaxoWellcome recentelijk moeten constateren dat AstraZeneca onjuiste, onvolledige en/of misleidende reclamemedelingen openbaar maakt terzake Symbicort. Hierbij wordt onder meer bedoeld op:

- uitingen in de internationale introductiecampagne (Zweden en Zwitserland);
- uitingen op de website www.az-Air.com;

- uitingen –onder meer onder de naam “Controlling the waves of asthma – in Nederland, ondermeer in Pulmoscript 2001:11(5), maart en andere medische tijdschriften, alsmede in symposium uitnodigingen;
- Zeer recente introductiemailings (met onder andere Symbicort- ‘mousepads’).

GlaxoWellcome is van mening dat de reclame-uitingen terzake Oxis en Symbicort claims bevatten die onjuist, onvolledig en misleidend zijn, en waarvan het gebruik onrechtmatig is jegens GlaxoWellcome.

Kort – zakelijk – weergegeven zijn de bezwaren van GlaxoWellcome de volgende:

1 Oxis

In de genoemde advertenties alsmede in het publieksgedeelte en in het “Healthcare professional information”-gedeelte van de website www.familiemolenaar.nl wordt Oxis naar de mening van GlaxoWellcome gepositioneerd als een luchtwegverwijder (beta-2-mimeticum) die werkzaam en bruikbaar is als langwerkende luchtwegverwijder voor de onderhoudsbehandeling en als kortwerkende luchtwegverwijder voor de “zo nodig behandeling” voor “directe klachtenverlichting” en als alternatief c.q. “vervanging” voor de “blauwe luchtwegverwijders” (kortwerkende Beta-2 mimetica, zoals Ventolin en Bricanyl.

Oxis wordt op deze wijze ten onrechte gepositioneerd als een geneesmiddel dat ook kan worden gebruikt als kortwerkend beta-2 mimeticum in geval van een “zo nodig behandeling” bij een acute aanval (als “rescue medicatie”), en daarmee als alternatief voor een kortwerkend beta-2 mimeticum in geval van een acute aanval. Dit is in strijd met de geregistreerde 1B-tekst van Oxis, waarin wordt vermeld dat voor de “zo nodig” behandeling van acute aanvallen een kortwerkend beta-2 mimeticum moet worden gebruikt.

Ook in de overige op de website voorkomende reclame-uitingen wordt Oxis gepositioneerd als alternatief voor de kortwerkende luchtwegverwijders. Bij het publiek zal hierdoor de misleidende suggestie worden gewekt dat Oxis als “blauwe” luchtwegverwijder (kortwerkend beta-2 mimeticum) kan worden gebruikt ter coupering van een acute aanval.

Een dergelijke onterechte positionering van Oxis heeft GlaxoWellcome ook aangetroffen op het publieksgedeelte van de website www.az-Air.com. Deze website wordt met een hyperlink toegankelijk gemaakt vanaf –eveneens – het publieksgedeelte van de Nederlandse website www.astrazeneca.nl, zodat overigens ook sprake is van ontoelaatbare publieksreclame.

2. Symbicort:

a. onjuiste c.q. onvolledige en misleidende claims:

In de Symbicort-campagne wordt naar de mening van GlaxoWellcome onder de titel “*Immediate relief, continuous control*” de “onderhoud + zo nodig behandeling” gepositioneerd als standaard in de behandeling van astma. Dit druist in tegen de huidige behandelstandaarden, waarbij het gaat om het bereiken van een maximale controle van astma, waarbij het streven is een zo stabiel mogelijke situatie te krijgen waarbij “zo nodig” medicatie nu juist niet nodig is. Door de diverse grafische afbeeldingen in diverse promotionele brochures en ook met name door de algemene titel: “Controlling the waves of asthma”, wordt Symbicort

echter ook met name gepositioneerd als een geneesmiddel dat het variabele ritme van astma altijd, dat wil zeggen: in alle verschijningsvormen, goed en continu onder controle kan houden met een variabele dosering. Deze positionering wordt onder meer aangetroffen in de internationale campagne, de Nederlandse campagne, in de uitingen op het publieksgedeelte van de website www.az-Air.com en op de Symbicort mousepad. Bij deze positionering wordt niet verwezen naar wetenschappelijke studies. GlaxoWellcome heeft overigens geen studies aangetroffen die deze positionering kunnen onderbouwen. Met name door de claim "immediate relief" in combinatie met de claim "Controlling the waves of Asthma", wordt Symbicort daarnaast –net als Oxis– ten onrechte gepositioneerd als een geneesmiddel dat ook kan worden gebruikt als kortwerkend beta-2 mimeticum in geval van een "zo nodig" behandeling bij een acute aanval (als "immediate relief"), en daarmee als alternatief voor een kortwerkend beta-2 mimeticum in geval van een acute aanval. Dit is in strijd met de 1B-tekst, waarin wordt bepaald dat Symbicort is geregistreerd als onderhoudsbehandeling. In hoofdstuk 4.4 van de 1B-tekst wordt voorts uitdrukkelijk vermeld dat patiënten hun "zo nodig" medicatie (d.w.z. andere medicatie dan Symbicort) achter de hand dienen te houden.

b. vergelijkende claim Symbicort en Seretide:

Het publieksgedeelte van de website www.az-AIR.com bevat tevens een vergelijkende claim tussen Symbicort en het door GlaxoWellcome op de markt gebrachte Seretide. Deze vergelijkende claim wordt niet ondersteund door de vereiste twee rechtstreeks vergelijkende studies, zodat AstraZeneca in strijd handelt met Artikel 5 van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. Bovendien is de vergelijking niet relevant voor onderhoudsbehandeling (en betreft deze ook overigens ontoelaatbare publieksreclame).

GlaxoWellcome verzoekt om AstraZeneca te bevelen om met betrekking tot Oxis het gebruik van de reclameclaims als boven vermeld met onmiddellijke ingang te staken en gestaakt te houden, de reeds verspreide reclame-uitingen terug te roepen, de nog in voorraad gehouden exemplaren van advertentiemateriaal onder de titel "onderhoud +zonodig" te vernietigen, alsmede de reclame-uitingen op een in overleg met GlaxoWellcome te bepalen wijze te rectificeren.

Met betrekking tot Symbicort verzoekt GlaxoWellcome AstraZeneca te bevelen om de "Controlling the waves of asthma" campagne, met name ook de claims "immediate relief, continuous control", met onmiddellijke ingang te staken en gestaakt te houden, de reeds verspreide reclame-uitingen terug te roepen, de internationale campagne voor Symbicort als hierboven omschreven in Nederland niet te gebruiken, het gebruik van hyperlinks vanaf de website www.astrazeneca.nl naar websites waarop voor het algemene publiek toegankelijke reclame-uitingen terzake Symbicort zijn genomen (zoals www.az-AIR.com) met onmiddellijke ingang te staken en gestaakt te houden, alsmede de reclame-uitingen op een in overleg nader te bepalen wijze te rectificeren. Een en ander onder veroordeling van AstraZeneca in de kosten van deze procedure.

C. Het verweer van AstraZeneca:

Het wekt verbazing bij AstraZeneca dat GlaxoWellcome haar bezwaren tegen het promoten van het gebruik van Oxis “zo nodig” weer van stal haalt, nu partijen daar in april 2000 reeds over hebben gecorrespondeerd. AstraZeneca betwist dan ook het spoedeisende belang dat GlaxoWellcome stelt, nu er geen sprake is van nieuwe of gewijzigde reclame-uitingen omtrent Oxis. Daarbij komt dat de registratie voor Oxis is uitgebreid in januari 2000. De 1B-tekst bepaalt thans onder 4.2 dat “zo nodig” extra inhalaties kunnen worden genomen om de klachten te verlichten. Deze extra inhalaties kunnen dus bovenop de al voorgeschreven onderhoudsbehandeling met Oxis worden genomen. Deze uitbreiding bevordert het gebruiksgemak, omdat de patiënt dan in het dagelijkse gebruik slechts één in plaats van twee inhalers nodig heeft. In geval van een echte acute astma-aanval moet nog wel een beta-agonist met een korte werkingsduur worden gebruikt. Dit is ook onderkend door het CBG in haar bericht aan het Geneesmiddelenbulletin over de uitbreiding van de registratie voor Oxis. Naar de mening van AstraZeneca komt de claim dat zij Oxis positioneert als een geneesmiddel dat ook kan worden gebruikt als kortwerkend beta2-mimeticum in geval van een acute aanval nergens in het promotiemateriaal voor Oxis voor. In het reclamemateriaal voor Oxis wordt voldoende tot uitdrukking gebracht dat het bij “zo nodig” gebruik van Oxis steeds gaat om normale tussentijdse klachten. Dit geldt ook voor de website www.familie molenaar.nl, waar steeds duidelijk tot uiting wordt gebracht dat het gaat om normale tussentijdse klachten. AstraZeneca laat er ook overigens geen enkel misverstand over bestaan, dat Oxis niet dient te worden toegepast in geval van een acute aanval. In de verkorte bijsluitertekst is deze waarschuwing nadrukkelijk opgenomen.

De gehele reclamecampagne voor Symbicort is opgebouwd rondom het gegeven dat astma een ziekte is met een variabel verloop; de ernst van de symptomen wisselen in de loop der tijd. Dit komt naar de mening van AstraZeneca o.m. tot uiting in de gebruikte titel “Controlling the waves of asthma” en het daarbij gebruikte advertentiebeeld van een fluctuerende beweging. In de behandeling van astma is algemeen aanvaard, dat astma geen constant karakter heeft, maar episodisch is en een stapsgewijze behandeling kent. Dit episodische karakter hoeft, naar de mening van AstraZeneca, dan ook niet aan de hand van wetenschappelijke studies te worden onderbouwd. De door AstraZeneca gebruikte golfbeweging alsmede de slogan “Controlling the waves of asthma” doelen dan ook op dit specifieke ziektebeeld van astma. Het bijzondere van Symbicort is, dat de arts met één inhaler in één sterkte (200 µg budesonide / 6 µg formoterol) de dosering gemakkelijk kan aanpassen aan het ziektebeeld. Omdat het doseringsadvies flexibel is, kan de arts hoger en lager doseren al naar gelang de ernst van de ziekte op dat moment. Dit is een belangrijk voordeel van Symbicort, zodat AstraZeneca dit ook tot de kernboodschap van haar reclamecampagne heeft gemaakt.

In tegenstelling tot wat GlaxoWellcome stelt wordt volgens AstraZeneca nergens in de voornoemde Symbicort-campagne het “zo nodig” gebruik gepromoot. Nergens komt volgens haar de claim of suggestie voor dat Symbicort ook door de patiënt op eigen instigatie bij tussentijdse klachten mag worden gebruikt. Integendeel, de basisadvertentie vermeldt duidelijk dat de arts de dosering Symbicort kan afstemmen op de individuele en periodieke behoefte van zijn patiënt (1-2 daags, 1-2 inhalaties). AstraZeneca heeft ook in het geheel niet de intentie om Symbicort als “zonodig” medicatie te promoten, nu het daarvoor immers niet is geregistreerd.

Voorts heeft GlaxoWellcome kenelijk bezwaar tegen de pay off “immediate relief, continuous control”. Hiermee wordt naar de mening van AstraZeneca tot uiting gebracht dat het product uit twee verschillende componenten bestaat: een luchtwegverwijder en een ontstekingsremmer. AstraZeneca vermag dan ook niet in te zien, waarom zij daarbij niet zou mogen vermelden dat de verlichting van de symptomen door de luchtwegverwijderende component snel geschiedt. Dit volgt immers rechtstreeks uit de 1B-tekst van Symbicort.

Voor wat betreft de buitenlandse materialen geldt volgens AstraZeneca dat deze materialen niet tot de verantwoordelijkheid van AstraZeneca B.V. behoren. De Nederlandse vestiging heeft (de inhoud van) deze materialen op geen enkele wijze beïnvloed. De Gedragscode ziet blijkens artikel 3 uitsluitend op geneesmiddelenreclame in Nederland.

AstraZeneca stelt nogmaals dat de hyperlink op de website www.astrazeneca.nl naar de internationale website www.az-Air.com inmiddels ongedaan is gemaakt. De betreffende internationale site is alleen bestemd voor beroepsbeoefenaren.

AstraZeneca concludeert vanzelfsprekend tot afwijzing van de vorderingen van GlaxoWellcome.

D. De overwegingen van de Codecommissie CGR:

Allereerst heeft AstraZeneca aangevoerd dat een spoedeisend belang om deze zaak bij de Codecommissie aanhangig te maken ontbreekt. De Codecommissie is een andere mening toegedaan. De omstandigheden dat de klacht zich richt tegen de zeer recente introductie – eerder deze maand- van een geneesmiddel ter behandeling van astma (Symbicort), dat de eerste profilering van dat produkt in de markt in belangrijke mate bepalend kan zijn voor het voorschrijfgedrag van artsen en het gebruik van het produkt door het publiek, alsmede het verband tussen Symbicort en het produkt Oxis, dat zich in hetzelfde marktsegment bevindt, leiden tot de conclusie dat GlaxoWellcome in haar klacht in kort geding ontvankelijk is.

GlaxoWellcome heeft binnen drie dagen voor de zitting een grote hoeveelheid produkties aan de Codecommissie en aan de wederpartij toegezonden, met het verzoek deze in de procedure te betrekken, waartegen de advocaat van AstraZeneca bezwaar heeft gemaakt op grond van onvoldoende voorbereidingstijd. Ter zitting is reeds beslist dat het bezwaar van laatstgenoemde gegrond is en zijn de produkties in kwestie aan GlaxoWellcome teruggegeven. De Codecommissie hecht eraan op deze plaats te herhalen dat –hoezeer ook somtijds souplesse geboden kan zijn bij het accepteren in kort geding van enkele produkties van wezenlijk belang.- in het algemeen de produkties moeten zijn ontvangen vóór bovengenoemd tijdstip zodat kan worden voldaan aan het beginsel van behoorlijke procesvoering hierin bestaande dat zowel de Codecommissie als de wederpartij voldoende tijd wordt gegund om van die produkties kennis te nemen en het nodige vooroverleg te voeren. In dit verband kunnen mede van belang zijn de tijd welke verloopt tussen het appointeren van de zitting en de zitting zelf, de complexiteit van het geschil, de omvang en inzichtelijkheid van de nadere produkties en de mate van bekendheid van de wederpartij uit anderen hoofde met de inhoud van die produkties.

Thans is aan de orde de inhoud van de klachten zelf. Deze richten zich tegen meerdere uitingen inzake de produkten Oxis en Symbicort in velerlei vorm: advertenties, website-vermeldingen, uitnodigingen, detail aids en andere visuele hulpmiddelen zoals in deze procedure zijn overgelegd. De bezwaren van GlaxoWellcome concentreren zich in feite op slechts enkele hoofdvragen, verband houdende met de uitwerking door AstraZeneca van het voorschrift, in de 1B-teksten, dat zo nodig extra inhalaties genomen kunnen worden om astmatische klachten te verlichten, terwijl daarnaast wordt geklaagd over het ontbreken van rechtstreeks vergelijkende studies ter onderbouwing van een claim voor Symbicort versus Seretide.

Om met dit laatste te beginnen: GlaxoWellcome heeft onweersproken gesteld dat de vergelijking tussen Symbicort en Seretide (Symbicort zou een “faster onset of effect” bewerkstelligen dan Seretide) niet wordt ondersteund door twee rechtstreeks vergelijkende studies, zodat zulks tussen partijen vaststaat. Reeds op grond van deze omstandigheid moet worden geconcludeerd dat niet is voldaan aan de geldende vereisten voor reclame. De klacht is in dit opzicht gegrond en de betreffende uiting zal moeten worden gestaakt.

Vervolgens zal de Codecommissie oordelen over de uitingen van AstraZeneca verband houdende met gebruik “zo nodig”. Daarbij worden de volgende feiten en omstandigheden als uitgangspunt genomen. De 1B-tekst voor Oxis vermeldt onder meer: “Zo nodig mogen extra inhalaties worden genomen om de klachten te verlichten. Deze inhalaties komen bovenop de al voorgeschreven onderhoudsbehandeling. In totaal (onderhoudsbehandeling en ‘zo nodig’) mag niet meer dan 72 mcg per dag worden gebruikt”, en even verderop: “In geval van een acute aanval moet een kortwerkend beta-2 mimeticum worden gebruikt.”

Eind januari 2000 heeft het CBG via het geneesmiddelenbulletin de volgende mededeling over Oxis gepubliceerd, (inter alia): “met ‘zo nodig’ wordt de situatie bedoeld waarin patiënten astmatische klachten ondervinden ondanks het gebruik van de voorgeschreven onderhoudsbehandeling. (...) Eenzelfde beta-sympathomimeticum kan gebruikt worden als onderhouds- en als ‘zo nodig’ medicatie.” Tenslotte wordt hierin de waarschuwing gegeven “dat in het geval van een echte acute astma aanval een beta-agonist met korte werkingsduur moet worden gebruikt.”

Voorts is als uitgangspunt genomen dat het niet tijdig en niet op de voorgeschreven wijze reageren op een acute aanval van astma voor de patiënt levensbedreigend kan zijn. Deze omstandigheid noopt in dit geval eens te meer tot een zodanige (voor de beroepsbeoefenaren heldere) uitwerking van de richtlijnen voor “zo nodig” gebruik dat misverstanden en oneigenlijk gebruik zoveel mogelijk worden tegengegaan en voorkomen. In dit licht zullen de verscheidene onderdelen van de klacht (nummers 7 en 8 van het klaagschrift) worden bezien.

Allereerst en in het algemeen gesproken valt op dat de waarschuwing van het CBG en het door dit college gemaakte onderscheid tussen het gebruik “zo nodig” in geval van astmatische klachten ondanks de voorgeschreven onderhoudsbehandeling enerzijds en de situatie van acute aanvallen anderzijds op een enkele uitzondering na niet in de promotionele uitingen van AstraZeneca is terug te vinden. Dit manco valt niet te begrijpen en niet te billijken, gelet op het grote belang van deze waarschuwing en van dit onderscheid en de gezaghebbende bron

hiervan. Waar hieronder sprake zal zijn van “de waarschuwing” wordt bedoeld op vorenstaande waarschuwing en het door het CBG gemaakte onderscheid met acute aanvallen.

De Codecommissie mist vorenbedoelde waarschuwing met name in de volgende reclame-uitingen:

- de advertentie bedoeld in punt 7 onder (a) en bijlage 1A bij het klaagschrift;
- uitingen op de website (klaagschrift 7.b, bijlage 1B)
- bijlage 6 (detail aid) bij de brief van mr Morée d.d. 8 mei 2001.

In het bijzonder wordt overwogen dat zonder toevoegen van de bedoelde waarschuwing de gewraakte uitingen onjuist gebruik en oneigenlijk gebruik in de hand kunnen werken. Dit geldt bijvoorbeeld voor de kop “één luchtwegverwijder, onderhoud + zo nodig”, het schema in bijlage 1B van mr Oosting, vergroot weergegeven onder punt 27 van diens pleitnota, alsmede de zinsnede “één inhalator minder voor dagelijks gebruik” (bijlage 6 van mr Morée). Dit klemt temeer nu het vermelden van de waarschuwing betrekkelijk eenvoudig is (in de tekst van de website, productie 7 van mr Morée, is deze wel opgenomen).

Ten aanzien van bijlage 1B, 2e blad onder (“dan heb je de blauwe luchtwegverwijder niet altijd meer nodig”) meent de Codecommissie dat de hier geciteerde zinsnede een juiste weergave van de produktinformatie bevat en toelaatbaar is, met name gelet op de toevoeging van het woord “atijd”.

De juistheid van de klacht onder punt 7.c en 8.c (hyperlink die de website www.az.Air.com voor het publiek toegankelijk maakt) is erkend. AstraZeneca heeft toegezegd deze website zo spoedig mogelijk te beveiligen, hoewel dit ten tijde van de zitting nog niet was gelukt.

Voorzover de klachten van GlaxoWellcome zich richten tegen publikaties in buitenlandse media (punt 8.a) zijn deze niet ontvankelijk. Niet gesteld of gebleken is dat de Nederlandse vestiging van AstraZeneca deze publikaties heeft beïnvloed of dat de inhoud van deze publikaties op andere wijze onder vigeur van de Nederlandse regelgeving is gekomen of gebracht.

De klacht in 8.c (Symbicort, Controlling the waves of asthma) komt de commissie vergezocht en gekunsteld voor. Deze wordt dan ook ongegrond verklaard. De door GlaxoWellcome gewraakte visualisatie door middel van een golfbeweging kan niet als misleidend worden beschouwd, noch op zichzelf noch in verband met andere bewoordingen (bijvoorbeeld immediate relief, continuous control) bezien.

De Codecommissie is op grond van al deze overwegingen van oordeel dat een belangrijk deel van de klachten van GlaxoWellcome gegrond is, te weten die inzake Oxis ten aanzien van de hiervoor genoemde onderdelen en inzake Symbicort uitsluitend voorzover gericht tegen de vergelijking met Seretide. De uitingen in deze vorm zullen dan ook moeten worden gestaakt en nog aanwezige materialen moeten worden vernietigd of tekstueel aangevuld indien dit laatste mogelijk is (bijvoegen van een losse bijlage is onvoldoende). Ten aanzien van Oxis is bovendien een rectificatie aan het adres van de beroepsbeoefenaren nodig gelet op het grote belang van

een juiste toepassing van het geneesmiddel en het voorkomen van onjuist gebruik in levensbedreigende situaties. Hiertoe is een brief noodzakelijk, toe te zenden aan alle beroepsbeoefenaren aan wie voornoemde uitingen eerder zijn gericht geweest. Voor andere maatregelen acht de Codecommissie geen termen aanwezig.

AstraZeneca verzoekt de uitspraak niet uitvoerbaar bij voorraad te verklaren. Aan dit verzoek zal niet worden voldaan nu dit het effect van deze uitspraak in kort geding grotendeels teniet zou doen en deze daardoor innerlijk tegenstrijdig zou zijn.

Aangezien AstraZeneca voor het grootste deel in het ongelijk wordt gesteld zal zij worden verwezen in de kosten van het geding.

E. De beslissing:

De Codecommissie (Kamer I) in kort geding:

Verklaart de klachten tegen de uitingen voor Oxis gegrond voorzover hierboven uitdrukkelijk weergegeven.

Verklaart de klacht tegen de uitingen voor Symbicort gegrond, doch uitsluitend voor wat betreft de vergelijking met Seretide.

Beveelt AstraZeneca die uitingen met onmiddellijke ingang te staken en gestaakt te houden en nog in voorraad gehouden exemplaren van het drukwerk te vernietigen dan wel tekstueel aan te vullen.

Beveelt AstraZeneca om aan al diegenen die eerder zijn bekend gemaakt met voormelde uitingen, doch in ieder geval aan alle huisartsen en alle relevante medisch specialisten in Nederland, binnen zeven werkdagen na heden een brief te zenden op haar normale briefpapier en zonder toevoeging in woord en/of beeld en/of enig begeleidend commentaar, met de navolgende tekst:

“Onlangs hebben wij u langs diverse wegen geïnformeerd over ons geneesmiddel Oxis, een luchtwegverwijder voor astma-patiënten. Hierin is o.a. melding gemaakt van gebruik “zo nodig”. Op 17 mei 2001 heeft de Codecommissie van de Stichting Code Geneesmiddelenreclame (CGR) geoordeeld dat de door ons gegeven informatie op dit onderdeel onvolledig is en daardoor in strijd is met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. Dit geldt met name voor het ontbreken van de waarschuwing dat in geval van een acute astma-aanval niet Oxis maar een kortwerkende beta-agonist moet worden gebruikt. Wij verzoeken u de eventueel in bezit zijnde informatie met dit gegeven aan te vullen.

Hoogachtend, AstraZeneca”

Verwijst AstraZeneca in de kosten van dit geding ad f 1.000,--

Verklaart deze uitspraak tot zover uitvoerbaar bij voorraad.
Wijst af het meer of anders verzochte.

Aldus gewezen te Utrecht op 17 mei 2001 door mr M. de Boer, voorzitter, mw. drs. L.E. Visser, apotheker en M.F. Bareiss leden in aanwezigheid van drs. H.L. Zilverentant secretaris.